

כ

וַיְגִדֵל מֹשֶׁה (ב, יא)

“והלא כבר כתב ויגדל הילד? אמר רבי יהודה ברבי אלעאי: הראשון לקומה; והשני – לגדולה, שמינהו פרעה על ביתו” (רש”י)

יש לפרש את משמעותן של שתי גדולות אלו ברוחניות:

“הראשון לקומה” – שלמותו העצמית של משה רבינו, ששיעור קומתו הרוחנית היה גבוה מכל המין האנושי (כדברי חז”ל⁸³, שממשה רבינו אנו למדים ש”אין השכינה שורה אלא על חכם גבור ועשיר ובעל קומה”);
 “והשני לגדולה” – מעלתו של משה רבינו כמנהיג ורועה ישראל, ודרכם – כמנהיגו של העולם כולו.

לפי האמור ניתן לבאר את המחלוקת בדברי חז”ל⁸⁴ בפירוש הפסוק⁸⁵ “ותרא אותו כי טוב הוא” – אם הכוונה היא לכך ש”נולד מהול”, או לכך ש”נתמלא הבית כולו אור”:

הדעה הראשונה מדגישה את צדקותו של משה כשלעצמו, המתבטאת בכך שהוא עצמו “נולד מהול”⁸⁶; ואילו הדעה השנייה מדגישה בעיקר את מעלתו מבחינת השפעתו על העולם – “נתמלא הבית כולו אור”.

(לקוטי שיחות חט”ז ע’ 26 ואילך)

83. שבת צב, א.

84. סוטה יב, א. זוהר פרשתנו יא, ב. וראה לקוטי לוי יצחק על הזוהר (ע’ לג), שמבאר את המחלוקת בסגנון הקבלה, והדברים עולים בקנה אחד עם המבואר כאן.

85. לעיל פסוק ב.

86. היצר הרע נקרא “ערל” (סוכה נב, א), ומשמעות העובדה שמשה נולד מהול היא שהיצר הרע לא הסתיר על נשמתו האלוקית.